

benhavns Communalbestyrelse har fundet Sted, at de, der have været Formand for Børgerepræsentantskabet, have haft det i deres Haand at kunne sige Sager ud i hele og halve Aar, men naar man nu lægger denne Magt i den kongelige Tilsynsmænds Haand, saa berøver man saa at sige i Virkeligheden Børgerepræsentantskabet det hele Initiativ. Jeg tilraader derfor tillige med det andet ærede Medlem af Udvalget, der nylig havde Ordet, at vi skulle tage Loven uden disse indgribende Forandringer; den er efter min fulde Overbevisning meget brugbar, som den er. Det er vel sandt, at Tvedelingen er noget langsommere, noget besværligere end Enheden, men naar man dog alligevel ikke kan opnaa en fuldkommen Enhed, naar man ikke kan opnaa fuldkommen communal Selvstændighed, naar man skal notes med Palliativer, og det er et Palliativ, som den ærede Ordfører nu bringer i Forslag, saa skal man hellere blive stående ved det, man kan faae; thi ved at antage Fleertallets Forslag faae vi ingen Lov, og den ærede Ordfører kan ikke give os nogen Sikkerhed for, at vi ikke kunne komme til at vente 17 Aar, inden vi faae et Forslag, der er saa brugbart som dette. Han siger vel, at vi kunne hjælpe os et eller to Aar med det, vi nu have, men han har ingen Sikkerhed for, at man efter et eller to Aars Forløb kan sætte Noget, der er bedre, igjennem.

J. M. Hansen: Efterat nu henved otte Aar ere gaaede, siden Grundloven er givet, er dette den første Lov, der foreligger fra Regeringens Side med nogen Udsetelse til at komme videre, som giver Communerne i Danmark en større Myndighed, end de havde under Absolutismen. Naar nu et saadant Lovforslag første Gang kommer frem, saa vil man kunne sige sig selv baade efter almindelige Betragtninger, som ogsaa efter den Erfaring, vi desværre saa ofte have gjort, at om dette første Skridt, man gjør paa en saadan Bane, bliver mere eller mindre heldigt, derpaa vil det beroe, om den hele følgende Udvikling af de samme Forhold skal blive heldig eller mindre heldig. Jeg gaaer altsaa i mine Betragtninger af denne Lov ud fra, at dette første Skridt med Hen-

syn til Udviklingen af Communerne's Ret til ifølge Grundlovens Tilfagn at styre deres egne Anliggender har en overordentlig Vigtighed for alle Danmarks Communer, idet de Grundsetninger, vi, Regering og Rigsdag, her blive enige om at gøre gjældende ved denne Lov, ville faae en uafviselig Indflydelse paa de følgende Love i samme Retning, som maatte fremkomme saavel for Kjøbstæderne som for Landet. Det er med dette bestemte Hensyn til den overordentlige Vigtighed, denne Lov vil have i sin Virkning ogsaa paa Landets andre Communer, at jeg ikke finder det tilraadeligt at tage Noget, der skulde see ud som en Opfyldelse af Grundlovens Tilfagn i dette Stykke, og dog saalidt er det som denne Lov. Fra dette Standpunkt betragtet er det ikke en Foretæelse i Manglerne ved Loven, der leder mig, men det er en Foretæelse i det Tilfagn, som er givet Communerne i Grundloven: at de skulle have Ret til selvstændigen at styre deres egne Anliggender. Nu har det ærede Mindretal slaaet sit Hjerte til denne Lov og foretset sig i den, og da den nu er bleven det Kjølebægge, saa kan det ikke see de Mangler, som den har; Mindretallet anseer den endogsaa, som vi høre, for et saadant Gode, at det taler om, at Grunden til, at Andre imod den, skulde være den, at de „misunde“ Kjøbenhavns Commune et saadant Gode; ja, den staaer endogsaa for det ærede Mindretals Dine som et saa stort Gode, at det finder Kjøbenhavns egne Beboere — jeg maa bede lagt Mærke til, at den største Deel af Udvalgets Medlemmer, jeg troer næsten alle, ere Beboere i Kjøbenhavn — ere blevene misundelige paa sig selv for dette store Gode, og derfor skulde være derimod — ja, det er en egen Betragtningssmaaade. Jeg kan godt forstaae, at naar man anseer Loven for et saa misundelsesværdigt Gode, kan man stride varmt for at faae den, men de, der ikke kunne dele den Betragtning, de maae meget frabejde sig, at det skulde være Misundelse, der ledede dem. Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) er endogsaa saa foretset i Udvalget, at han, uagtet han har deeltaget i at stille et Forslag til Forandring i § 18, ligefrem sagde, at han dog fandt, at det